

*****

Előfizetési ár:
Egy évre 12 kor.
Fél évre 6 kor.
Negyed évre 3 kor
Egyes szám 24 fill.

HONTI LAPOK

*****

Nyilttér - ora 40 fill.

Hivatalos
és magánhirdetések
árszabás szerint.Többszöri hirdetés-
nél árengedmény.

*****

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
— I P O L Y S Á G O N . —Felelős szerkesztő:
H A L Á S Z F E R E N C .Megjelen
szombaton reggel.

Az ipolysági törvényszéket nem viszik el.

A mai napon egy küldöttség kereste fel az igazságügy minisztert és kérelmezte az igazságügyi palota megépítését.

Mint egy szükszavu sürgöny jelenti a miniszter a deputációt igen szívesen fogadta és elég kedvező választ adott.

Az igazságügyi-palotát ugyancsak feltételeken és legfeljebb 1913. évi büdgette terhére helyezte kilátásba, de azt hogy ipolyságon a törvényszék megmarad a leghatározottabban kijelentette.

S így most míg egyrészt egyszer s mindenkor megmenekszünk a törvényszék elvitelének rémétől addig másrészt már reményünk lehet arra, hogy két régi vágyunk teljesülése, Ipolyság mint megyei központ megszilárdításának sőt fennállásának két sine qua nonja a középiskola és igazságügyi-palota felépítése a közeljövőben valóra válik.

Igy most már itt van a legfőbb ideje megvitatni azt, hogy hol épüljön a középiskola és hol az igazságügyi palota.

De ezt nem ipolyságiasan, nem ötletszerűleg, nem kicsinyes szempontokból kell elbírálni.

Nem szabad megint olyan baklövést

elkövetnie a városnak, mint a melyet elkövetett a pénzügyigazgatósággal. Volt egy görbe telke és félt, hogy arra nem kap vevőt, hát oda az Isten háta mögé erre a görbe telekre eldugta a pénzügyigazgatóságot, a legszebb és legértékesebb középületét. Megspórolt, egy, legfeljebb 2 ezer koronát, de kiadott 140.000 koronát.

Az igazságügyi palota és középiskola elhelyezésénél figyelembe kell venni mindenek előtt a jog keresők és iskolába járók kényelmét, az egészségügyet, a csínt, a város fejlesztését és csak végeredményben jöhet számításba az „én“ a város üzleti érdeke.

Már is halljuk, hogy egyesek, hogy a telek ne kerüljön pénzbe suba alatt elhatározták, hogy a középiskolát a jelenlegi liget helyén építetik fel.

Hát ez örültség és lelketlenség. Örültség egy már meglevő intézményt lerombolni, örültség egy ilyen drága középületet eldugni a falu szélére. De lelketlenség, az ipolyságiaktól ezt a csepp üdülő helyet elvonni. Hova vigyék azt (a szopos gyereket a jövőben, talán a parasába? Vagy hova menjenek a majdani iskola növendékei, akik nyáron még ha lekötik sem tanulnak a füledt levegőjű szobába, de kint a szabadba, talán ezek meg a Kukucsára menjenek.

De lelketlenség azért is, mert a köz-

ség vezetősége igen jól tudja, hogy minden betegség kiinduló pontja valószínűleg a csür és ennek dacára csupa garasosságból oda akarja telepíteni a középiskolát. Ez ellen az örült terve ellen teljes erőmből körmöszakadtáig fogok küzdeni.

Inkább sose legyen középiskola Ipolyságon, de egyetlen üdülő helyünket elorozni, gyermekeinket vágó-hidra vinni nem engedem.

A középiskola kérdése most összekapcsolható a város rendezésével és ezzel egyidejűleg kell ezt is megoldani.

Az kétséget sem szenved, hogy a középiskolának egészséges, világos, könnyen hozzáférhető helyen és a templom közelében tehát a város centrumában kell felépülnie.

A városnak kellő közepén van egy eddig ki nem használt a várost eldísztelenítő nagy telek ez a plébánia és a hozzá tartozó két kert helyiség.

Ezt csere útján meg kell szerezni. A csere akként lenne eszközölhető, hogy az egyház papi lakul megkapná a mostani posta épületet és egy kis kártaianitást mondjuk 20 ezer koronát, a mely összeg kamatait a mindenkori plébános élvezné.

A plébánia telek Lengyel felőli oldalát a telek kellő kihasználásával épülné mondjuk két emeletnyi magasságban a posta épület és mindjárt mel-

A férfi.

Irta: Várkonyi Viktor.

A bálterem nehéz illatos levegőjében keringő párok járják a táncot. Megfelelkezve a küzdelmes élet nehéz gondjairól egészen a vígadásnak adják át magukat. A pezsgő vérű ifjuság kihevülve — a pezsgőtől — nem egyszer kiáltja: sohse halunk meg! . . .

Az egyik sarokban összefont karokkal áll Gedő Géza. Tekintetén látszik, hogy keres valakit. Midőn megpillantja, csak egy alig észrevehető idegrándulás mutatja, hogy megtalálta. akit keresett. A párok sűrű sorain áthatol s egyenesen a szép Mátriné felé halad. A fáradtság gyöngye pirt varázsolt a szép asszony máskor halovány arcára, melyből a parázs szemek úgy csillogtak elő, mint két ragyogó kláris. Gedő úgy érezte, mintha a nő dus arany haja, a klasszikus szobormintákra emlékeztető orra s finom metszésű szája most még szebbek, igézőbbek volnának . . .

Kifogástalan meghajlással közeledik a nőhöz s karját nyújtja:

— Ha nincs ellenére, sétáljunk kissé. Néhány percig mindketten hallgatnak, de e hallgatás olyan, hogy mindegyikük tudja, mire gondol a másik. Végre megszólal a férfi:

— Nem reméltem, hogy Ön eljön, mert tudom, hogy e zajos mulatás Önnek ép

oly kevés örömet szerez, mint nekem. Ön csak azért jött, hogy a sok alkalmatlan kérdézősködésnek elejét vegye . . .

— Ugy van.

— E zajos millieu még szomorubbnak tünteti fel egész lényét. Onkéntelenül is azon óra jut eszembe, melyben megismertem. Az is bálon történt. Azóta két év múlt el. En megfigyeltem Önt s láttam, hogy boldogtalan.

— Azt Ön nem láthatta.

— Nemesak, hogy láttam, hanem biztosan tudtam, sőt éreztem. Nem mondotta el senki az Ön történetét s én mégis tudtam, hogy Ön csak azért ment férjhez, mert szerette a pompát, a fényt s a kényelmet. Gyermekésszel határozta el magát e fontos lépésre s nem gondolt arra, hogy a házassághoz más is kell, mint a mindennapi kenyér és kényelem . . . Akkor még nem tudta, hogy mi, de most már érzi, hogy a szerelem. Már pedig férje, aki tul van az ötvenen, mindent adhat Önnek, csak szerelmet nem . . .

— Ön igaztalan férjessel szemben; ő jó, figyelmes és szeret engem.

— De ön nem szereti s ezért szenved a lelke mélyén. Igen, szenved s még saját magának sem vallja be a valót, mert ez oly szürke s rideg. Gyermekkori álmai, melyek egy gazdag férj oldalán szépnek, rózsásnak rajzolták az életet, nem teljesültek . . .

— Én nem zúgolódok sorsom ellen, elégedett vagyok.

— Ne altassa magát asszonyom! Ön ép úgy eped a szerelem után, mint a pusztia vándora a friss, üdítő forrás után. A lelke szomjuhozza az édes, boldogító szerelmet. . . Ön fiatal és szép, az ön hivatása s rendeltetése is az, hogy szeressen és szeressék. A természet örök és változhatlan törvénye parancsolja a nőnek, hogy a gyöngéd érzelmeknek menhelyt nyújtson szívében s a létért való küzdelemben elfáradt férfiuban fenntartsa, éleszsze a szerelmet. . . Látja, asszonyom, én már két esztendeje szeretem, imádom. Aggódva kísérem minden lépését, mint a hű eb, mint az elűzhetetlen árnyék. Aggódva kísérem s fájdalommal látom boldogtalanságát. Tudom, hogy Ön is szeret — né zavarjon meg, asszonyom, mert hiába volna minden tiltakozás — igen, szeret engem; látom tenger-mélységű szemének tekintetéből, halloom hangjának remegéséből, s érzem kezének bársonyos érintéséből. Önt csak a férjének fogadott hűség teszi rabbá; nem gondolja meg, hogy nagyobb bünt követel önmaga s a természet törvénye ellen, ha szerelmét megtagadja, mintha a gyermekésszel fogadott hűséget megszegi . . . Mindenkinnek van joga szeretni! A szerelmet nem a pap szava teszi, hanem két szívnek nemes érzése, mely ha őszinte s igaz, ledönt minden gátat s csak a szív égi sugallatára hallgat.

A nő madonna arca elhalványul szemei

lette a középiskola. Ez a telek mind két épület céljaira elegendő lenne s mint biztosan tudjuk a plébánia jelenlegi ura Schreiber Aladár esperes plébános a terv kivitele ellen akadályt nem görditene.

Az új posta épület építési költségei busás kamatot hoznának s így a városnak csupán a két telek közötti értékkülömbözetet 20 ezer koronát kellene feláldozni és egyben amortizációs kölcsönből a postát felépítenie, de ezt a kölcsönt maga a lakó az államkincstár törleszténé s 40 év múltán egy teher mentes középülete s ráadásul évente tekintélyes bér jövedelme lenne a városnak.

Ezzel meg lenne alaposan oldva a középiskola, már a jelenlegi viszonyoknak sem megfelelő posta épület és egyben a város rendezésének a kérdése is.

Az igazságügyi palota elhelyezése már nehezebb kérdés ez természeti nehézségbe ütközik, mert ennek és a vele kapcsolatos börtönöknek fegyőr-kaszárnyák, munkatermeknek stb. legalább 2 katasztrális hold nagyságu terület kell.

Erre két hely lenne alkalmas az egyik a vasút melletti újtelek csoport a másik a vásár tér.

Ugyan minden városnak legtermészetesebb fejlődési vonala a vasút, de ily kis helyen mint Ipolyság nem észszerű a detentráizálás különösen nem akkor mikor többi összes közintézményünk a bel városban van s mikor a két városrészt egy egészségtelen, örökös szélfuvással teli völgy és egy hosszú rozoga hid választja el.

Igy nem marad más hely mint a vásár tér.

A vásár tér sem valami ideális építkezési terület. Eltekintve attól, hogy szemben van a temető maga a terület olyan, hogy a házakat a gombásodás örökös veszélyének teszi ki. Ivó-

tüzen égnék. Szájának ideges rándulása mutatja, hogy nehéz küzdelem folyik benne. A férfi is izgatott s inkább csak suttogva leheli:

— Hallgasson meg Margit, hallgasson meg . . . Holnap . . .

* * *

Gedő Géza reggel tér haza. Az izgalom, a fáradtság kábulttá teszi s ruhástul dől le ágyára. Már jó magasan jár a nap az égen, midőn álmából fölébred. Rendbeszedi gondolatait. Pontról-pontra halad a tegnapi történetében. Végre eljut a baleseményének fölelevenítéséhez s ekkor mint a vilámlam cikkázik át agyán a gondolat, hogy az imádott nő néhány óra múlva boldoggá teszi őt . . . Furesa. Most már nem tud annyira örülni e gondolatnak. Hányszor álmodta végig e boldogságot s most, mikor oly közel van . . .

Átötlözik s becsengeti inasát:

— Ha estefelé eljő egy hölgy, mondd meg neki, hogy egy órával előbb elmentem a kaszinóba.

A legújabb operett dallamos keringőjét dudorászva halad le a lépcsőn Gedő, miközben ezt mormogja:

— Ilyenek vagyunk mi férfiak. Elszántan, vakmerően kapaszkodunk az almáért s mire ölünkbe hull, elvesztjük étvágyunkat . . .

vize rossz, a káptalani major közelsége az egészségre ártalmas stb. stb. — de ezeken a bajokon ésszel és pénzzel lehet segíteni.

A házakat suterén helyiségekkel kell ellátni a telket planirozni és idővel artézi kutat furatni, de mindenekelőtt a majort kikel telepíteni, és a szabályozati tervét úgy keil megszerkeszteni, hogy az egész városrésznek kert város jelege legyen például a főutnak az országútból kellene kiindulni és a terep közepén a pesti Oktogonhoz hasonlóan kiképződni.

Ebbe az Oktogonba egy park közepébe épülhetne az igazságügyi palota.

Igy ugyan a kisajátítandó területből egy tekintélyes rész esne az utakra és a tere s így a város büdgetje terhére de ez az összeg a telek többi részén miután minden egyes telek tere és utcára nyilna és ezt a magányosok drága pénzen megfizetné — megtérülne.

De az építkezési hely helyes megválasztásán kívül még sok egyéb sürgős elintézni valója van a város vezetőségének és tőkés polgárságának.

Hogy egy közintézményt az állam ide helyezzen annak bizonyos előfeltételei vannak. Ez az, hogy méltó-e ez a hely arra, hogy ki-e elégti ez a hely a közintézmény felállításához kötött kivánalmakat.

Ezek között a kivánalmak között első a lakás viszony.

Azzal a középiskolával tantestület is jár, ezeknek, pedig első sorban lakás, még pedig megfelelő lakás kell.

Már is lakás inség és lakás mizéria van Ipolyságon. A lakás kevés és ami van az sem megfelelő, nagyrészt csak olyan inség lakás.

Hát ezen a város vezetőségének, a polgárságnak, a pénzintézeteknek és a tőkéseknél azonnal segíteniök kell.

A lakás kérdés az emberiség legfontosabb kérdése, hiszen a lakás az otthon, az otthon a pihenés, a pihenés az életerő, az életerő a család fentartó, a család fentartás a nemzetek bázisa.

A családi boldogság, hazugság megfelelő fészkek nélkül. A kunyhó és szalmazsák, mint a boldogságaink eszenciája, csak a költők fantáziájában él. Ha más nincs elegendő, sőt fionm dolog az a kunyhó, különösen a szalmazsák, de csak rövid időre. Később az ember szellős, világos, kényelmes és mindenek felett egészséges lakás után áhitozik.

Ipolyságon másunk sincs hát legalább ez legyen meg.

Hiszen az emberi élet és az állati tengődés között Ipolyságon csak egy lényeges válasz fal lenne a lakás.

Hát legalább ezt adják meg az ipolyságiak a sors szeszélyeiből ide vetett lakosoknak.

Ezzel nem a lakosoknak tesz szolgálatot Ipolyság, mert azokkal szemben csak kötelességét teljesíti, de szolgálatot tesz első sorban maga magának.

Ha nem lesz megfelelő és elegendő lakás Ipolyságon akkor nem lesz kö-

zép iskola, nem lesz igazságügyi palota, sőt idővel valóvá válik az a fenyegetés, hogy Ipolyság megszűnik központ lenni.

Hogy akkor mi következik hát a sok között, az is, hogy az ipolysági házak értéke le megy 70 százalékkal, ellenben a pótdó fel fog menni 170 százalékkal, mert azért a meglévő adósság kamatát fizetni kell a városnak, de miből ha nem lesz jövedelem, ha üres lesz a financ direktió, a városház és főként üres a zseb a mit most a beamterek hűségesen megtömmek.

Mig ha megrelelő áldozattal a lakosságra türhetővé sőt kellemessé teszi Ipolyságot ha ide vonzanak új közintézményeket, ha az állam finantiél is érdeklve lesz Ipolyságon akkor az a rém egyszersmindenkorra eltűnik, akkor Ipolyság megyei központ marad az idő végtelenségéig.

Kiállítás.

Ma kaptuk meg Hontvármegyei Törvényhatósága által a Hontvármegyei Gazdasági Egyesület közreműködésével Selmec és Bélabánya sz. kir. városok mint a vármegye területén fekvő törvényhatóság bevonásával Ipolyságon az 1910-ik évi szeptember 24-től október 2-ig rendezendő általános közgazdasági megyei kiállítás tervezetét és szabályzatát.

Ebből mihez tartás végett az alábbiakat közöljük.

1. A kiállítás célja: a két törvényhatóság, mint egy vármegyei testvér testület mezőgazdasági, ipari és kereskedelmi képmének bemutatása, s az iparilag és kereskedelmileg értékesíthető termények és anyagok föltárása és megismertetése.

2. Ennek megfelelően a kiállítás szoros helyi jellegű, melyen a gazdasági gépek és eszközök kivételével, csakis a két törvényhatóság területén termelt, tenyésztett, vagy található termények, állatok, ásványok és ásványvizek, s a háziiparilag készült és a helybeli iparosok, vagy gyárak által készített ipareiknek a megyei lakosok tulajdonát képező, művészi, műkedvelői, tudományos és szakgyűjtemények, műkincsek állíthatók ki.

3. A kiállítás állandó és időleges.

4. Az állandó kiállítás tartama szeptember 24-től október 2-ig.

5. Az időleges: Ló, szarvasmarha, sertés, baromfi, méh, házinyul kiállítás szeptember 24—26.

Az állatok szeptember 24-én d. e. 12 óráig szállítandók a kiállítás területére (vásártér, káptalani major) mert a díjazás u. a. nap délutánján lesz megtartva.

A kiállított állatok szeptember 26-án d. u. 1 órától szállítandók el.

A kiállítási terület: A vásártér a káptalani major, a városháza, leányiskola. Továbbá a honti muzeum helyiségei, a megyeház udvara, lépcsőháza és a kórház, mint mellék területek.

6. A kiállított anyag a következő csoportokba lesz beosztva.

I. Főcsoport. Élő állatok kiállítása.

E csoportban kiállíthatók a kiállítást rendező törvényhatóságok területén fekvő gazdaságok állatai.

II. Főcsoport. Mezőgazdasági termények kiállítása.

Kiállítható minden helybeli természetmenny és nyerstermék.

III. Főcsoport. Szőlészeti — borászati és kertészeti kiállítás.

Kiállítható minden helybeli természetmenny.

IV. Főcsoport. Háztartási kiállítás.

Kiállítható minden háztartásilag előállított élelmicikk tejgazdasági, méhészeti készítmények, s azokhoz szükséges gyakorlati eszközök, edények.

V. Főcsoport. Erdészeti, vadászati és halászati kiállítás.

Kiállítható mindennemű helybeli erdő termék, nyers vagy félélyártmány alakjában. Kitémött vadak, élő vagy preparált halak.

VI. Főcsoport. Háziipari kiállítás.

Kiállítható minden helyi háziipari készítmény, a nyírfa-sóprútól a varrottasig, s minden helybeli műkedvelő által készített dolog.

VII. Főcsoport. Kézmű- és gyáripari kiállítás.

Kiállítható minden iparcikk, ami helyben és helyi kisiparos által vagy itteni gyárban készült.

VIII. Főcsoport. Ásványtermékek és ásványvizek kiállítása.

Kiállítható minden helyi ásvány föld-nem, (nyersen vagy ipari célokra feldolgozva) és ásványvíz.

IX. Főcsoport. Néprajzi, tanügyi és egészségügyi kiállítás.

Kiállítható minden a megyei népeletre, s annak néprajzi jellegére vonatkozó tárgy és ábrázolat, valamint a megyei népoktatást szolgáló könyvek, taneszközök stb. — Minden a megye történetére vonatkozó mű, emlék-tárgy és lelet, a megyei családok emlékei, okmányai és gyűjteményei, valamint az egészségi viszonyainkat és egészségügyi szolgálatunkat feltűntető ábrázolat és kimutatás s az erre vonatkozó intézmények és dolgok bemutatása.

X. Főcsoport. Mezőgazdasági gépkiallítás.

Kiállítható bárhol készült gazdasági gép és eszköz, s azok a rendezendő gépversenyegek alkalmával működésben is bemutatathatók.

XI. Főcsoport. Építészeti és kereskedelmi kiállítás.

Kiállíthatók a jellegzetes népies építkezési mintái, képei, — esetleg egy minta paraszt lakás berendezve. — Ut-, hid-, építészetiinkre vonatkozó kimutatások, ábrázolatok, minták, s helyi kereskedelmünket feltűntető stáuszítái kimutatások.

Kiallítási szabályzat. 1. Bejelentés.

Bejelentési határidő 1910. aug. 1.

Kivételesen szeptember 1., de akkor már csak az esetben vehető figyelembe, ha a kiállítandó tárgyak még elhelyezhetőek. A kiállítás érdekében azonban, hogy, aki csak teheti, a bejelentést minél előbb megtegye. E mellett természetesen, hogy megmarad még neki a joga a kitémött határidőn belül a további bejelentésekre is.

A bejelentő iveket, melyek a kiállítási irodában (Ipolság vármegyeház) és a községi kiállítási biztosoknál is kaphatók egy példányban kell kiállítani, s az igazgatóságához a mondott, határidőn belül beküldeni.

A bejelentés elfogadásáról, az igazgatóság a bejelentési ív második példányának záradékolásával és visszaküldésével értesíti a bejelentőket.

2. A kiállító az elfoglalt helyért és területéért térdiját fizetnek, ezt azonban az igazgatóság a községi kiállítási biztosok által javasolt esetekben elengedi,

A térdijak a következők:

a) A Lovakért, fedett helyen	5 k.
Anyakancakért szopos csikóval	6 k.
Csikókért két éves korig	2 k.
b) Szarvasmarhákért fedett helyen	5 k.
Borjas tehén után	6 k.
Két éven aluli állatokért	2 k.
Szabad területen karámban minden darab után	2 k.
c) Juh és sertés után fedett helyen	1 k.
d) Tyukokért, kacsákért, élmezéssel darabonként	50 fill.

Ludért, pulykákért, házinyulért darabonként 70 fill.

e) Fedett helyen szabadon álló terület □m. 2 k.

f) " " falmelletti terület □m. 2 k.

g) " " falterület □m. 1 k.

h) Szabad terület □m. 1 k.

Félméternél kisebb terület félméternek, félméternél nagyobb egyméternek vétetik.

Ha valaki a saját költségén emel pavilont köteles a tervrajz beküldése mellett az igazgatóság jóváhagyását kikérni.

A térdij a kiállítás igazgatóságának a bejelentés elfogadásáról szóló értesítése után azonnal beküldendő.

3. Minden küldemény és levél a „Kiállítási Igazgatóság Ig. Ipolság,” címre küldendő.

4. Az állandó kiállításra szánt tárgyak. (a gyümölcs, zöldség, virág féléken kívül) 1910. évi szeptember 12-éig a kiállítás területére szállítandók.

A hervadó és romlandó tárgyak, a megnyitást megelőző napokban, de úgy, hogy a megnyitás napjára a számukra szabadon hagyott területeken elhelyezhetőek legyenek.

5. Az élő állatok csak a kiállítást megelőző napon este 8 óráig fogadtatnak el.

6. A vasuton érkező tárgyakat és állatokat, ha a kiállító másként nem rendelkezik a kiállító költségén az igazgatóság szállítja a kiállítás helyére.

7. A kiállításra beküldött tárgyak és állatok elhelyezéséről az igazgatóság gondoskodik. Az egyesek, vagy testületek nagyobb gyűjteményes kiállítása azonban az általuk elfoglalt területen a kiállító által is rendezhető.

8. A cégablakokról, feliratokról a kiállító óhajára és költségére az igazgatóság is gondoskodik.

9. A kiállított állatokat és tárgyakat tüzveszély ellen az igazgatóság biztosítja s azért is a bejelentés alkalmával ajánlatos a tárgyak és állatok valódi értékét is jelezni.

10. A kiállított állatok gondozásáról és takarmányozásáról a baromfi osztályon kívül a kiállító tartoznak gondoskodni.

Előre bejelentett kívánatra azonban az igazgatóság is kész (az illetők költségére) a szükséges takarmányt beszerezni.

11. A kiállított állatokat és tárgyakat a kiállító személyesen, vagy az igazgatóság útján eladhatja. Az eladási árból 2 százalék a kiállítási alapot illeti.

12. Az állandó kiállítás tárgyai, csak a kiállítás bezárását követő napon vitethetőek el, és csak a kiállítóknak, vagy írásbeli meghatalmazottjának adatnak át.

A kiállító kívánságára, vagy, ha az a kiállítás utáni második napig másképpen nem intézkedik, az igazgatóság a kiállító költségére az elszállítását maga eszközözi.

Csekélyebb értékű dolgok, mint gabona, takarmány, gyümölcs minták stb. stb. csak azon esetben adatnak vissza, ha azokért a kiállító, vagy megbízottja a kiállítás bezárása utáni napon jelentkezik.

Élőállatok az illető kiállítást követő nap délelőttjén szállítandók el.

13. A bíráló bizottságot minden csoportban az igazgatóság alakítja. Elnöke a csoport elnöke, tagjai az alelnökök és a csoport-biztosok és a tagok sorából választott annyi tag ahány alesoport van, de legalább is 4 választott tag.

14. Díjak. Az állandó kiállításnál a következő díjak lesznek kiadva:

a) Nagy disz oklevél.

b) Ezüst érem,

c) Bronz érem,

d) Dicsérő oklevél.

Az időleges kiállításoknál:

a) Nagy disz oklevél,

b) Dicsérő oklevél,

e) Állami pénzdíj kisgazdák részére,

d) A gazdasági egyesület pénzdíjai az oklevelekkel jutalmazottak állatgondozói részére.

A pénzdíjak a bíráló kihirdetése után azonnal kiosztatnak.

Az oklevelek és érmek a kiállítás bezárta után küldetnek szét.

15. Belépti díjak: A kiállítás megnyitása napján 1 korona.

A további napokon 50 fillér.

Vasárnapokon 30 fillér.

Névre és a kiállítás egész tartamára szóló állandó jegy 3 korona.

A kiállító névre szóló igazolványukkal ingyen látogathatják a kiállítást.

A kiállítási nagybizottság és a csoportok tagjai 3 koronával megváltott jelvényük használata mellett a kiállítást szabadon látogathatják.

A községi kiállítási biztosok és a csoport biztosok névre szóló ingyen állandó jegyet kapnak.

Levél a brüsszeli

világkiállításról.

Ausztriáról szóljon a nóta. Ausztriáról, amelyik mindig elkészik egy eszmével. Elkészt most is. Nem akart hivatalosan résztvenni a kiállításban és persze utána táncolt Magyarország is, az sem vett részt a kiállításban. Odahaza torokszakadtából kiállítjuk, hogy szép országunkat nem tudjuk ismertté, kedvelté tenni s amikor egy világ buscut jár bolond fejjel a világkiállításra, akkor Magyarország nincs képviselve, holott Törökország, Perzsia, Uruguay, Peru is jelen vannak és bemutatják mijök van. Nem vagyunk élelmes nép, nem tudunk hangulatot csinálni ami dolgainknak, pedig Isten a megmondhatója, hogy a mi milenniumi kiállításunk szebb, s nem egy tekintetben különb volt, mint ez a világkiállítás és Isten bocsássa meg bűnét az én szegény keleti lelkemnek, de Brüsszel, lába nyomába sem léphet a mi Budapesztünknek. S ha az ember a vén, művelt, de blazirt nyugatot végigbandukolja, csak akkor látja, milyen friss, üde, kellemes város a mi fővárosunk, szinte belemosolyog fiatal üdesége a tavaszi verőfénybe. Ilyenkor megcsókolkó utcaja porát, földje rögét is.

De ezt csak mi tudjuk megérteni, megérezni, mi balkán nép, a kik a piszkos nyugat, a kulturált Európa szemében érdekes, de nem érdekes nép vagyunk. Megint elszalasztottunk egy alkalmat magunkat bemutatni, pedig könnyen feltűnhettünk volna. Ausztria ugyanis utóbb meggondolta magát s kiállított, Magyarország pedig meggondolta magát s nem állított ki. Elvéve akad csak valamelyes nyoma annak, hogy ezen a csámpás földtekén egy Magyarország nevű ország is van. A magyar ember örömmel látja a fonákul lobogó lobogókat, nem tudja, hogy a fordított trikolor voltaképpen talján zászló. Azután egy vörös betűs plakát: Vörös Miska,

a magyarok esillaga! A csillagát, ez azután cigánybanda! Frakkban, kottából muzsikálnak s szent Kleofás, zongora is van a bandában! Vörös Miska pedig egy kiborotvált képű, tarfején simára nyalt cseh muzsikus, aki csak annyit tud a csárdáshoz, mint a cigány a cseh pimaszhoz. Elmuzsikáltak egy magyar nótát, csak azt nem ők, hanem szent Dávid hegedülte el. Uton-utfélén kétes kinézésű alakok szólnak magyarul, anzikszokat, albumokat ajánlgatva, de hazafiságból elfogadnak 5 centimet is.

Végre azután akad egy magyar ember, magyar cég is! Felnezzünk, felete e szó áll: Autriche; hát az idegen, ha a magyart ott látja az osztrák kiállításon, honnan a bogárból tudja meg, hogy Magyarország nem Ausztria. A mi közjogi helyzetünket oly nehezen tudják megérteni, hát ha még ilyet látnak! Ez a budapesti cég a Zsolnai céget képviseli egynéhány tárggyal, azonfelül pedig magyar különlegességeket gyárt: zománcozott magyar ékszereket színes drágakő betétekkel, boglárokat, kesztyűket és nása-tárgyakat. Elég szemrevaló dolgok, s a közönség, amelyik azt hiszi, hogy minden magyar mágnás ilyen fityegőket visel kucsmáján s ráncos esizmáján egyaránt, elég sűrűn vásárolgatja ezeket a dolgokat. Ime, így van Magyarország a világkiállításon képviselve, pedig milyen garral lehetett volna kiállítani a tokaji nedűt, a lipthói turót, a szegedi paprikát, a debreceni kolbászt, sőt meg a Ganz-féle villamos felszereléseket is, de hát azt mondják ott a Lánchíd mellett való palotában, megélünk mi úgy is! Pedig egy ország az nem szép asszony, arról jó ha sok szó esik, mert ennek a híre nem teszi hírhedt. De hátlan mi csak rendezünk röpkülő versenyeket, ámbátor ezentúl tán ezt sem cselekedjük már meg — vagy mi!

De van egy vigasztalásunk: Ausztria! A híres Ausztria, amelyik Kelet felé, tehát felénk is oly nagyra van az ő iparával, mihelyt nyugat felé tart, úgy összetörpül, úgy összezsugorodik, hogy a nyugati államok ipara mellett ő csak egy kicsike Balkán állam. S ez az ország szoritja agyon a mi iparunkat! Ausztria szereplése ezen a kiállításon egyenesen szánalmas, hogy ne mondjam, nevetséges! Egy tréfa az egész, s semhogy ilyent mutassunk fel, tán jobb, ha nem is állítunk ki.

Néhány üvegeserép, néhány selejtes bőrtágy, néhány pápaszem, ez a nagyképű Ausztria kicsiny képe! Szerencse, hogy Edvárd király, mikor Marienbadban üdült, rendelt egy üvegekészletet, mellyel Csehország kérkedik, mert különben a papirbélésű, két pengős bugyellárisok volnának legkiválóbb

alkotásai. Mosolyogva nézik az emberek az osztrák ipart, melyet végre is csak nem istápolhat a német császár, mint a diplomáciát.

De ne hagyjuk említetlenül az ő plajbászait, az ő hamis ékszereit és azt a mennykő nagy üvegkádát, amelyet — egy dresdeni gyár állított ki, s mégis ott diszeleg Autriche-ben.

Jöjjenek ide a magyarok és tanulják meg, hogy ezt az ipart nem érdemes pártolni, ez ipar nyomása alól emancipálni kell magunkat.

Milyen más képet nyújt a francia és a német kiállítás! Ez a két nemzet tülekedik egymással, héroszi tusát viv meg az ipar terén. S úgy látszik, hogy Németország nemcsak Sedánnál győzte le a franciákat! A revanche eszme lelohadt, Vilmos császár odakacsintgat Párizs felé békésen, de a zakatoló masinák, a forgó orsók és esévék, azok farkasszemet nézve kerengnek, zognak s törtetnek a palma felé.

S úgy látszik, Németország egy löféjjel előbb van már. Németország külön, stilszerű pavillonban mutatja be magát. Az épület külseje már maga is büszke, gögös, kevély, de német! Ez a kiállítás szívvel és észszel van megeselekedve, erről már lehet képet alkotni a német kultúróról.

Ez a nemzet igazán becsületes, de egyszersmind nemzeti munkát végzett, mert minden darabkája magán viseli a germán nemzeti jelleget.

Kezdve apró-cseprő holmijain, jóságain, egészen el a világ legnagyobb lokomobiljáig, amelyik 1000 lóerőben dúslakodik, minden alapos, célirányos és praktikus. Közoktatásügyi kiállításával valóságos tüntet, vasuti kiállítása fölötté áll minden eddig való ilyen kiállításnak, hajtógépei pedig alighanem a legtökéletesebbek kerek e világon. S e mellett a kiállítást izléses esin üli meg, sőt ez az egyetlen kiállítási osztály, melynek művészeti osztálya is van. S a gépek élnek, mozognak, zakatolnak, holott a többi osztályban javarészen tunyán henyélnék. Van néhány dolog, amelyik közfelfűnést kelt. Rendkívüli dolog az automobil-ágyu; szinte csodálatos dolog egy Fonola, amelyik hegedül, még pedig igazi virtuozitással; egészen új szerkezetűek azok a lokomotivok, melyeken a dinamók termelik a villamosságot; ezeket a benzovillamos gépeket célirányosabbnak tartják a Heilmann-féle francia gépeknél is, és állítólag 40 km. gyorsasággal futnak.

S érdekes versenyre kelt Németország Ausztriával is. Amíg a Mauretania, az angol Cunard-hajó, 240 méter hosszú, 32.000 tonnás és 70.000 lóerőre jár, addig a Kaiserin Augustia 204 méter hosszú,

35.000 tonnás, de hajtógépe kisebb. Ez a két hajóóriás finoman kidolgozott mintájában is csodás, kevély alkotás s szinte birokra kél egymással.

S a hemzsegő, nyüzsgő közönség nézi, nézi a nemzetek versenyfutását; azt mondják, jó istálló tulajdonosok gyöngé lovai futnak, mert a versenytér nem valami cimeres, a díjak sem érdemesek. S ha azt kérdezik, ki nyeri hát meg a díjat, — azt felelik: a kiállítási vállalat, amelyik oda csődítette ezt a töméntelen népet és bezsebeli a hasznót.

Én bátran hirdetem, jó lélekkel, minden magyarnak ezt a kiállítást nem érdemes megnézni. Vértés József

A hétről.

— augusztus 5.

Az ipolysági piac.

Sok, igen sok rendezni valója van Ipolyságnak, hogy csak némiként is nyomába léphe-sen a kultura felé hajló városoknak. Nincsen szándékom ütni, csupán gyengéd figyelmeztetéssel iparkodom rámutatni néhány helytelenségre, mely nemcsak a jóízűt, hanem egyenesen a közegészséget is veszélyezteti. Már pedig ez utóbbi nem megvetendő kitétel akkor, amikor a járványos betegségek, különösen tifusz fenyeget a közelhekö fővárosból.

Először is a jóízűssel és praktikussággal végeznek. Heti vásáraink ugyanis a Főter északi részén tartatnak. És hogyan tartatnak? . . . Rendetlenül kérem. A gyalogjárók ugyanis úgy tudom, hogy a járókelők részére készűtek, nem pedig a vásárosok részére, hogy azok annak több mint felét irtózatossal kosárhalmazzal lepjék el. Rítka városka az amelyik ily nagy kiterjedésű főtérral rendelkezik van tehát a közepén hely elég s mégis a heti vásárokat az ablakok a att a gyalogjárókon tartják. Furesz, de így van. Valaha-régen ezt így szokták meg s talán már nem is volna jó a sok falusit egy-két léppel odébb masiroztatni; mert az illetékes hatóság azt tartja: masirozzon odébb az a járókelő közönség, akinek semmi köze sincs a vásárláshoz. Hát ez kérem bő es megoldás! Menjünk azonban tovább. A nagyvendéglő kapujából állandóan büzös lé folydogál s éppen az aivásárhelyre folyik s ott elterül. Igen, elterül ott, ahol lerakják a földre a paprikát, zöldséget stb. Jo etvágyat ipolyságiak! . . . Avagy talán azt tartják, hogy soh sem lehet tudni mőtől hizik az ember?

A kofák üzelmeiről nem kell újat mondanom, mert e lapok mult heti hasábjain már szóvá tettük azokat — sajnos — eddig eredménytelenül;

Am elég pénzünk van, hogy valahogy csak megküzdünk a drágasággal, elszűnk rend nélkül és az esztétikai érzékünket fogásra akasztjuk, mert hisz — falun lakunk nem pedig a megye székhelyén. Gyönyörködhetünk a legelőre és legelőről hajtott sertések, libák és birkák által felvert réműletes porfellegekben, a verklis komédiások fűlhártyát tépő éktelen rikácsolásában a félig meztelen utszéli koldusok etvágyrontó kéregetésében, a vándorló cigány karavánok toivajlási ügyességében, a vásott gyermekek és suhancok madárutásában stb. Mondjak még többet? . . . Nem, elég volt ennyi is, mert hisz már így is eltértem a tárgytól.

A másik és legfontosabb indok, mely jelen soraim megírására készűtetett, — a közegészségellenes rendszer. A tisztatlanságot és porfelleget már említettem s ez

az, ami nem hagyható szó nélkül. Piacunkon a gyümölcs mindenfelé ki van rakva, s a por, mely trágyahulladékot és mindenféle baccilust magával hord, a gyümölcsöt ellepíti. És mi ott a helyszínén kóstogatjuk azt mielőtt megvennők. Betegség útját a családuknak, találjuk, hogy vajjon hol szereztük? . . . . A piszkos piacon kérem. Bizony-bizony jó volna a piacot hetivásárok előtt is felszertetni s megöntöztetni hogy veszedelmünket előidézze por ne szállhasson lelmi szereinkre. Tiltakozunk kell a rendőrségnek azon ősi szokása ellen is, hogy az elkobozott éretlen gyümölcsöt az Ipolyba dönteti. Minap is gyönyörködtünk egy ilyen eseten. A gyümölcs a vízbe döntetett, a víz vitte vígan lefelé s néhány lépéssel odább közönségesebb emberek és horgászó gyermekek kötényszámra kihalászták a vízből áldván a bötes rendőr bácsit, hogy ilyen sok gyümölcsösöket megajándékozzon szíves volt. Hja, kérem a piacon nem szabad éretlen gyümölcsöt pénzért venni, de az Ipoly vízből ingyért kiszedni szabad, mert aki a gyümölcsöt onnan kiszedi, az nem betegszik meg s így a közegészség nincsen veszélyeztetve. (!?)

Ajánljuk sorainkat különösen a közegészségügyi hatóságok figyelmébe, mert ily csekély, de mégis nagy horderejű dolgokon jóindulatú és szigorú rendszabással s intenzívebb ellenőrzéssel könnyen lehet segíteni.

Don Morgó.

Az iskolaegyesület bélyegei.

Kétezer taggal azt megtenni, amit az Országos Magyar Iskola-Egyesület huszonöt év alatt alkotott: Magyarországon csoda. Itt, ahol, a mikor a kulturáról volt szó, a nemtörődömség emelt gátat mindenkor a törekvések elé, ahol minden, az általános művelődésért indult mozgalom posványba fult, lám, akadt egy egyesület, amely szíves, akadályt nem ismerő munkával lerakta szélesen a magyar kultúra alapkövét. Iskolák, óvodák, népkönyvtárak, iskolán kívüli tanfolyamok szolgálják ma már az egyesület érdekeit, amik egyben édes mindannyiunk szívvel, lelkével nőttek egybe; hiszen ennek az országnak megerősödését szolgálják, a Nagy Magyarországnak, a hatalmasnak, erősnek eszményképét.

És amíg itt nálunk igazán csak egyesek nagylelkű áldozatkészsége, lankadatlan munkája áll ennek az eszmekörnek a szolgálatában, addig a szomszédságunkban az ugyanezen céllal működő Deutscher Schulerien és hasonló intézmények százazreket számláló gárdára támaszkodhatnak, minden német emberre és minden német embernek ezekre a célokra bőven hulló filléreire. Ott ezekkel dolgoznak és ezek teszik napról napra fényesebbé a német glóriát, itt százak, kinos, keserves, pénztelen fáradozással igyekeznek a magyar glóire megteremtésén.

Egy pár nap óta mélyrehatóan közelebb van mindannyiunkhoz az egyesület támogatásának módja és kézenfekvőbbé lett a segítség. Az iskolaegyesület bélyegeket bocsátott ki. Tavaly tette először, amikor a színes turulus kép elhagyta a sajtót. Az a turulus bélyeg, amelyet oly jólesően láthat-

tunk itt-ott igaz jó magyar emberek leveleink hátsó lapján zárójegyként, lelkesedni tudó, komoly üzletemberek szímláin, egyik-másik étterem számlócéduláján. Két fillérrel kellett mindössze többet fizetni miatta. Mi volt az a két fillér! Nemesak hogy nem érezzük meg, de nagyon jól esett az a tudat, hogy hozzájárultunk egy szép eszme megvalósításához.

Az idén tizenkét bélyeggel jött ki az iskolaegyesület. Mindannyi tökéletes alkotás, ritkaságszámba menő nálunk, ahol az esetlen póstabélyegek olyan kielégítetlenül hagyják a szem kíváncsiát. Igazi művészi munka ez a tizenkét bélyeg, becsületére válik a tervezőjének, a teremtőjének. A rajz tökéletességéhez a színvilága is járul, finom zöld árnyak és kékek pompázók ezek a bélyegek. Mindegyiken más-más kép van. Ilyenek: II Rákóczi Ferenc, az aradi 13 vértanu-szobor az aradi Kossuth szobor, paradízi tündérvendéglő, a paradízi fürdő gyógyudvara, a margitszigeti fürdőház, síófoki részlet, Síófok-fürdő, a margitsziget, vizesés, a tarpataki vizesés a Tátrában, Új Tátrafűrés.

Holnapról kezdve a főváros nagyobb tözsdoiben, papirkereskedésében, a vidék nagy könyvkereskedéseiben és az egyesület központi irodájában (Budapest, központi városház) lehet már kapni ezeket a szép, a szemnek, meg a léleknek is gyönyörűséget okozó bélyegeket. Két fillérrel hozta forgalomba az egyesület és így a legkevésbé sem ró terhet a nagyközönségre. Olyan adó ez mit illenek nap-nap után befizetnünk és reméljük is, hogy aligha marad levél, levelezőlap anélkül, hogy ne az Iskolaegyesület bélyegei zárják le.

Nem szeretnők látni, hogy ez a nagy méltánylist és minden pártfogást megérdemlő egyesület a közönség részéről meleg fogadtatásra ne találna, amikor a legszép, eszméinkért száll sikra nem szeretnők látni ha ez a most meginduló és bizonyára igen széleskörű nemzeti mozgalom, gyöngye, erőlteti gyökereket verne. Egyszer már végre illenek ö-szefognunk, ha azt akarjuk, hogy el ne maradjunk a nemzetek versenyében.

— **Lapunk felelős szerkesztője** 4 heti Feketehegyi üdülésből a jövőhét első napjaiba haza érkezik és lapunk szerkesztését újból átveszi.

— **Küldöttség az igazságügyi palota érdekében.** Augusztus hó 4-én egy a vármegye vezérszerepet vívői egyéneiből és polgáraitól álló küldöttség tisztelt Székely igazságügyi miniszternél. A küldöttséget Wilczek Frigyes gr. főispán vezette tagjai Jankovich Béla dr., Nyáry Alfonz baró országgyűlési képviselők, Marek Károly alispán, Czompó Ede tb. főjegyző, Schreiber Aladár esp. plebános, Martinovich István kir. törv. elnök, Lipsey Ervin főügyész, Wilhelm Károly dr., Link Frigyes, Holló József dr., Priezender Ármin, Vermes József, Herczegh Vince városi főjegyző, Heftler Richardt, Cserven Antal Eggenhoffer Lipó.

Székely Zsigmond, Komzsik István, Polgár Ignác, Hesz Pál, Matlaszkovszky István, Podhragyay Mihály, Zanoletti József, Czobor Miklós, Bárdos János, Engelhardt Mihály, Cserven János és Bergmann Mihály voltak.

Wilczek Frigyes gr. ismertette az ipolysági törvényszéknél levő tarthatlan állapotokat, hogy esküdtzéki, főtárgyalási terem nincs, a hivatalok helyiségei rosszszak, a telekkönyv elégtelen, sőtét, hivatkozva a jogkereső felek jogos igényére, az igazságszolgáltatás és az azt ellátók érdekeire kérte az igazságügyi palota felállítását. Székely igazságügyminiszter kijelentette, hogy ismeri az ipolysági viszonyokat, járt ott mint korona ügyész, tudja, hogy a törvényszék helyiségei nem kielégítőek és nem megfelelők. Szívesen is segít rajta, de ezuttal nem teheti. Az 1909. évben 200 millió volt a deficit, ugyanannyi van 1910. évben. Vannak más városok akiknél még tarthatatlanabb a helyzet így pld. Balassagyarmaton, jelenlétében történt, hogy egy bíró az ablakon volt kénytelen kimenni, mert szobája kijáratát a sok tanu elzárta. Így előbb a sürgős szükségét akarja orvosolni legfeljebb 1913-ban kerülhet a sor Ipolyságra. Egyet azonban már is kijelent, valamikor az volt az igazságügy irányzata, hogy kis törvényszékeket ö-sze vonjanak és a több kiesiből egy nagy törvényszéket alkossanak, már tervbe is volt véve az aranyosmaróti és ipolysági kir. törvényszékek beszüntetése és helyettünk Léván egy nagy törvényszék felállítása. De az új perrendtartás ezen elvtől való eltérést az igazságügy gyorsabb és intenzívebb ellátását s így még a törvényszékek szaporítását igényeli. Így az ipolysági törvényszék elviteléről a perrendtartás életbe léptével többé szó sem lehet.

— **József Ágost kir. herceg Hontban.** Julius hó 31-én ezuttal már harmadik ízben szerencsétlenné József Ágost kir. herceg Hontot, hogy itt a kies és vadus primási erdőben vadász szenvedélyének hódoljon. A kir. herceg Libits Adolf jószágkormányzó kíséretében pénteken este érkezett Bernecére hol Galfy István primási főerdőfelügyelő fogadta és kajaoltta fel Királyházára. A kir. herceg es kisérte péntek este és szombat hajnalban eserkedett meg pedig szerencsével amennyiben a főherceg 2 ózbakot és egy szarvasbikát ejtett el. Szombaton a kir. herceg autóján Kistapolcsányba utazott Augusztia főhercegre beteg ágyához. Ugyancsak szombaton utazott városunkon keresztül Kistapolcsányba Herczel tanár.

A gyakorlat emberei gyakorlati kísérletek

alapján bizonyítják, hogy a kőbányai

száritott hizósertéstrágyával

minden gazdasági növénynél

fényes eredményeket értek el.

Minden gazda kérje saját érdekében ezen szakvéleményeket tartalmazó ismertetőket árajánlatot, melyeket készséggel küld a

BUDAPEST-KŐBÁNYAI TRÁGYASZÁRITÓGYÁR
Bosányi, Schiötrumpf és Társa cég Budapest, IX., Üllői-út 21. szám.

Szíves figyelmébe: Minden hirdetéshez új szakvélemény van mellékelve!

A múlt évben rendelt száritott hizósertéstrágyából magyar holdanként (1200 □) 5 mm-t szórattam el és az eredménnyel igen meg voltam elégedve, a mennyiben a kereszték száma a nem trágyázott földhöz viszonyítva **25 százalékkal volt több.** Dr. Berkovics Jakab, Kiskőrös.

Fészkestrágyázás alá használtuk a száritott sertéstrágyát s vele **teljesen meg voltunk elégedve, úgy, hogy továbbra is száritott sertéstrágyát fogunk használni.** A múlt évi trágyázott kapás után buzát vetettünk, ezen is szemmel látható volt a hatás, amennyiben a fészkek helyei erősen kilátszóttak. **Graselli Miklós földmives isk. igazgató, Kecskemét.**

— **Változás az iparfelügyelőség körében.** *Marikovszky* László iparfelügyelőt a kereskedelmi miniszter Sátoraljai helyre helyezte át. Helyét *Sinai* Jakab segéd iparfelügyelő foglalja el. *Marikovszky* László már hivatalánál fogva is mint honti iparfelügyelő, családi viszonyainál fogva is hontinak tartotta magát és kétszeres figyelemmel előzetesen és alaposan látta el ügykörébe eső honti ügyeket ép azért távozása veszteség nemcsak a vele hivatalosan érintkezőkre de az egész honti társadalomra.

— **Sorozások Hontban.** A honvédelmi miniszter a főszorozás kezdetére augusztus hó 8-át tűzte ki, azonban ez még nem pozitív, mert a miniszteri rendelet szerint a miniszter a terminus esetleges megváltoztatási jogát fenn tartotta magának. Hontmegye területén az eddigi diszpozíciók szerint a sorozás a következő napokon és sorrendben fog megtartani. Augusztus hó 11-én Korponán. Augusztus hó 12-én korponai járás. Augusztus hó 16—17-én ipolynyéki járás. Augusztus hó 19. 22. 23. ipolysági járás. Augusztus hó 25—26. bti járás és szeptember hó 5 és 6-án a szobi járás területéhez tartozó hadkötelesek jönnek sor alá. A vámosmikolai járásra még a határnap nem tűzött ki.

— **Halálozás.** Egy viruló szép asszonyt ragadott el a kéréhelhetetlen halál, *Bablena* Lajosné született *Horváth* Erzsébet élete 24-ik évében hosszas szenvedés után július hó 30-án elhalálozott. Temetése augusztus hó 1-én volt; amikor is az elhunytat a nagyszámu rokonságon kívül, a város egész intelligenciája elkísérte utolsó útjára.

— **Annabál.** Vihnye fürdőn — mint értesülünk — az ott igen szép szímban ülő nyaraló gyógyuló fürdőközönség mulattatására a fürdőigazgatóság ma egy hete *Annabál* rendezett, amely — úgy mint az előző évben tartott mulatságok — legtöbbje — igen szépen sikerült.

— **Há asság.** *Rain* György ipolysági fodrász mester e hó 14-én vezet i oltárhoz *Breznay* Gizikét ipolyságon.

— **Öngyilkosság.** *Mazik* Mihály 42 éves arató munkás *Szelény* községben egy szénapadlás gerendájára felakasztotta magát. Tettét részeg állapotban követte el.

— **Pintér Imre a volt népszínház elsőrangú tagja,** kit gramfonok útján is ismerünk, kedves apróságot mesélt el legelső ipolysági látogatása alkalmából. Tisztelegni óhajtván az esperes plébános urnál. Becsengetek — beszél büszke önérettel — s a saját hangomat hallom a régi stílus nagy ebédől kibánni ahol ép egy nédalt halgattak a plébános és kedves rokonsága. Megvárom az ajtóban állva míg a nóta véget ér és bemutatam magamat mint eleven tolmácsolóját a dalnak. Általános meglepetés s legszívélyesebb fogadtatás, kitűnő bor s versenyfutás a négy órai vonathoz hogy le ne késsem. — A kedves javiális házi gazda első volt ki jegyét megváltotta a művész estélyre mintegy vigasztalásul azért, hogy *Pintér* egy órával később tett látogatást nála s lekészt a kitűnő halász lérlől.

— **A fürdés áldozata.** Szobon július hó 31-én *Priboy* Károly 18 éves szolgálégyen fürdés közben a Dunába fulladt. Holttestét harmadnapra a felszínre hozta a víz és így eltemethető volt.

— **Igazságügy köréből.** Az igazságügyminiszter *Tóth* Sándor, szegedi kir. törvényszéki írnokot az ipolysági és *Csaba* Arnold ipolysági kir. törvényszéki írnokot a nagybecskereki kir. törvényszékhez helyezte át.

— **Parlagi Kornélia Ipolyságon.** A fehér művész *Kabaret* est szubrette primadonnája hatalmas hangjával nemesak a vidéken, de a fővárosban is méltó fel-tűnést keltett. A művésznő kitűnő sikerrel végezte az országos zene akadémiát majd *Mignon* és *Carmen*ban tűnt fel iskolázott hangjával legutóbb első győztese lett a budapesti Király színház János vitéz versenyének. Azok közé a ritka szubrettek közé tartozik, aki nem csupán táncolni, de énekelni is tudnak. Minden esetre mi is érdeklődéssel nézünk ipolysági vendég fel-lépése elé.

— **Templomszentelés Zebevényben.** Zebevényben, a fővárosi közönségnek ked-

velt nyaralóhelyén hatvanezer korona költséggel igen szép róm. kat. templomot építettek, amelynek az ünnepélyes felszentelése vasárnap volt a környékbeli nyaraló közönség részvétele mellett. Az egyházi szertartást *Koperniczky* Ferenc esztergomi kanonok végezte a nagymarosi, verőcei, pilismaróti lelkészek és több esztergomi kispap segédletével. A felszentelés után beszédet intézett a közönséghez, amely csupán fővárosi nyaralókból állott, míg a nép a templom előtti téren szorongott. Az egyházi ünnep után lakoma volt a róm. kat. iskolaépületben, délután pedig népünnepély.

— **M. kir. pénzügyigazgatóság jubileuma** Augusztus hó 1-én volt 10 éves évfordulója annak, hogy Ipolyságon pénzügyigazgatóság állított fel. Az akkor ide kinevezett tisztviselők közül már csak *Novacsek* József kir. számtanácsos, számvevőségi főnök *Tibold* József pénzügyi titkár, *Boros* Lajos és *Pirity* Lajos irodatisztek működnek itten. A pénzügyi tisztviselők a jubileum alkalmából f. hó 4-én barátságos vacsorára jöttek össze a szurdoki kert-helyiségben.

— **Csak tessék!** Egy olvasónk írja ezt a kis jelenetet, mely a nyugoti pályaudvaron történt szerdán este a Vácra induló vonatnál. Az utasok beszálltak, de a vonat még vesztegelt néhány percig. Ezalatt egy hölgy, a kit felboszantott, hogy a fülkéjében egy ur szivarra gyújtott, dühösen felrántotta az ablakot és ki kiabált: — Kalauz! Kalauz! A kalauz előkerült. — Mi tetszik? — Mondja kérem, meg van engedve ebben a fülkében a dohányzás? — pattogott a dühös asszonyka. Mire a kalauz így felelt: — Hogyne kérem, csak tessék rágyújtani!

— **Helyettesítés.** *Hamos* Aladár dr. négy hétre elutazott ez idő alatt *Himmler* Sándor dr. helyettesíti őt.

— **Iparos zászlószentelés Vámosmikolán.** Jun. hó 29-én Péter-Pál napján szentelte fel a vámosmikolai iparos kör 10. éves fenállásának egyidejű megünnepelése keretében disz-zászlóját, melynek zászlóanyai patronázs szerepét *Medgyessy* Sándorné urasszony, míg az emlékünnepe jubiláris védnökségét *Thék* Endre ur. O méltósága, bpesti nagyiparos, lonti bírtokos vállalták. Az ünnepség mint már arról előbbi lapszámunkban is hírt adtunk díszes keretben folyt le. A jelzett nap d. e. 10 órákor vonult föl az itteni iparos-kör helyiségéből azon festőien — impozáns menetet, mely a felavatandó zászlót a Vámosmikolai r. kath. plébánia templomba szállította. A menet élét a zászló védangyala *Droszt* Elvira nyitotta meg karján a művésziesen kidolgozott értékes zászlószallaggal kit nyomba követett a védnök *Thék* Endre karján a zászlóanyával *Medgyessy* Sándorné urasszonynak, majd ezeknek véd-sorát alkották a közalapítói *Droszt* Artur elnökük élén, míg bezárta a díszes menetet a helyből s a vidékről az ünnepség fényét emelendő megjelent sok szép nyoszolyu lány és aranyifju vőfélyek, a „*Te-deumos* szent misét” — *Steinhübel* Ambrus ker. esperes pontifikálta, *Pompéry* Aurél dr. és *Gyürky* Endre fényes segédlete mellett. Az egyházi kar-éneket *Mundy* Béla kántor-karmester vezetése mellett *Berky* Istvánné és *Droszt* Arturné urasszonyok látták el, kellemes iskolázott készütséget igazoló — hangjokkal. Jólesőleg konstatáljuk azon — vallási türelmességet tanúsító — tény, hogy a zászló felszentelési ünnepségen a község egész intelligenciája felekezeti különbség nélkül megjelent. A díszes nagy mise befejezte után *Steinhübel* esperes, majd *Gyürky* Endre igazán szép felekezeti békes szeretetről tanuskodó, de egyszerűen az ünnepély keretébe vágó okos diszbeszéd kíséretében megáldották a zászlót, mely után következett a templom előtt felállított dízsátorban a szegbeverés *Elsőnek* a zászlóanyája, *másodiknak* a zászló védnöke, a körelnök, az egyházi, a hatóságok hivatott képviselői, a kortagok és számos iparbarát. Ennek végeztével, ugyanazon sorrendben a mint felvonultak, tértek vissza a *Rákóczi* induló hangjai kíséretében a már felavatott zászlóval a kör helyiségébe, a mely előtt a festői menetet *Thék* Endre diszelnök ismert műizlésével a fényképező-gép elé csoportosította. D. u. 1 órákor tartotta meg a kör-közönsége jubiláris disz közgyűlést A közgyűlés vezetését *Droszt* Artur l. elnök látta el, szép megnyitó kíséretében hívta fel a nagy számban megjelent ünnepelő közönséget a „*Him-nus*” imának eléneklésére. Ez után diszbeszéd kíséretében lepleztették le a diszelnök *Thék* Endrének

ez alkalomra *Becke* Imre br. ur által olajba festett jól sikerült képe. Ezen lelkes ünnepség keretében rendezett meglepő ajándékok annyira megkapta ün-nepelt *Thék* Endre diszelnök szívét, hogy nem fojt-hatta vissza öreg nemes szívének érzelmét, melyek igaz őszinte örömkönnyekkel telítették nyílt tekintetét. Ezen megható jelenség magával ragadta az ünneplő diszközönség minden megjelent tagját s lelkes ovációkban erősítették a mélyen érző szív szeretettől elfoggult hurjait. Majd szívében megnyugodott *Édes* Öreg Elnökünk iparostársainhoz intézett lelkes, tanulságos buzdító beszédben mondott a kitűntető figyelemért hálás köszönetet, hangoztatván, hogy kit becsületes kézkeze munkája élete viharán át már annyi ünnepeletet tárgyavá tett s ki minden szerénytelenség nélkül elmondhatja, hogy a tisztes ipar Európa összes fejedelmei dekorálták személyében, nem esett szívében jobban, nem tűntette ki nemessen becsesebben, mint iparos társainak megnyilvánuló ama szeretete, mely elmulta után is hivatva lesz e kör falait ékesíteni s társait a tisztes ipar gyakorlására serkenteni. Ez a kitüntetés az, melyet följé helyez a fejedelmi ajándékoknak. *Frenetikus* taps és szívből jövő tapsra honorálta a hallgatóság a *Nemes* Öregnek ezen őszintén megnyilvánult érzetét. Majd *Német* En il kortag emelkedett szöllásra s adta át az iparos társak szeretetről tanuskodó diszkollevelet a két alapító ünnepelet *Droszt* Artur elnök és *Kotrucz* József igazgatónak. Ugyanez alkalommal hirdetett ki a Zászlóanya *Medgyesy* Sándorné urasszonynak, „az elszegényedett iparosok felszervezésére rendelt alap” alapító levele. Végül az elnöki bezáró után *Mundy* Béla dalárda vezető énekelte el a záró imát „*Hazádnak rendületlenül*” . . . A diszközgyűlést népes bankett követte sok-sok intelligencia részvételével, melyről nem maradtak el a szebbnél-szebb toasztok sem. Délután a kör kerthelyiségében díjtekvés, és sétat-hangverseny volt, míg este az itteni műkedvelői kör közreműködésével ez alkalomra épített színpadon disz-előadás rendeztetett. A „*Sasok*” c. vígjáték került színre. A játékosok kivétel nélkül mint műkedvelők mindannyian szépen megállták helyüket, különösen egyes régi ripacsok, kiket már közönségünk előnyösen ismer a mult játékaiból. A darab sikerült megrendezése *Fejes* Antal színházi dekorator érdeme. Előadást reggelig tartó tánc követte, melyen sok szép asszony s leány, ugy helyből, mint a környékről ropta jó kedélyvel világos reggelig 2 cigánybanda kíséretében a szebbnél-szebb táncokat. Hogy a mulatságnak nem csak erkölcsi sikere nagy, de szép az anyagi eredmény is, mert a kör ez ünnepség megrendezésével jutott bírtokába egy értékes disz-zászlónak, egy két változatra felszerelt műkedvelői színpadnak s több értékes emléktárgynak bírtokába. Álljon itt különben a leszámolás mérlege:

Kiadások. Zászlóért 450 k. 47 f. *Thék*-féle kép keret és vászon 32 k. 86 f. Szípad készítése, és felszerelés 141 k. 42 f. Meghívókért 68 k. 15 f. Zászló szegekért 103 k. 49 f. Zenészeknek 80 k. *Emerling*-től, papír diszitmény 19 k. 22 f. Posta és bélyeg kiadás 29 k. 27 f. Dologi kiadás, diszítés, fuvarok ponyva kölcsöny díja 246 k. 88 f. Összeg 1171 k. 76 f.

Bevételek. Zászló szegekből befolyt 576 k. A zászló anyától alapítvány 200 k. Műkedvelő és tánc-mulatságból felülfizetéssel 428 k. Összeg 1204 kor.

— **Hevenyragályos betegségek.** Az elmúlt heten hevenyragályos betegség előfordult, Ipolyságon vörhenyben megbetegedett 1, Szobon *Hökhurutban* megbetegedett 2.

— **Elöléptetés a váci piarista rendben.** A piarista rend kormánya a váci újoncnevelő vezetőjévé *Lőrincz* Gábor nyitrai tanárt városunk szülöttjét nevezte ki.

— **Jubiláris összejvetel.** Augusztus hó 1-én volt 10 éves évfordulója annak, hogy a m. kir. pénzügyigazgatóság működését Ipolyságon megkezdte. Ez alkalmából a pénzügyigazgatóság a mellé rendelt számvevőség, valamint adóhivatal tisztái kara e hó 3-án *Buzás* Béla szurdoki vendéglőjében társas vacsorát rendezett. A vacsorán a község is részt vett. A felköszöntök sorát *Her-czeg* Vince főjegyző kezdte meg.

Bélyegzőket pecsétnyomókat fametszeteket sárgaréz, ajtó, és címtáblákat, számozó gépeket és minden e nemhez tartozó munkát az árjegyzék szerinti árból 15 százalék árendeménnyel szállít *Neumann* Jakab könyvnyomda-, és könyvkötészet tulajdonos és papírkereskedő Ipolyságon.

— **Művész est Ipolyságon.** Érdekes műélvezetben lesz része Ipolyság művelt közönségének, ugyanis egy pesti elsőrangú erőkből álló társaság rendez szombaton augusztus hó 6-án este fél 9 órakor egy fehér kabaret estélyt a városháza nagytermében. Eredetileg szerdán lett volna a művész est, de a művészeket Vácra hol jelenleg működnek nem engedik és közohajra vendég szereplésüket meg kellett toldaniok 3 nappal. A szereplők között van a bájos Parlágyi Kornélia a budapesti Király színház volt tagja jelenleg a Pécsiak dédelgetett primadonnája, Pintér Imre a népszínház sokoldalú nagytehetségű művésze és Fehér Arthur a vig opera elsőrendű volt tagja. Műsoruk tisztán családias, minden kétértelműség kizárva. Szavaltat, ének, tánc, eredeti és fordított páros jelenetek töltik ki az estét. Ezen az estén ismerkedünk meg a Luxemburg grófia legszebb slágereivel. Az Obsitos legnépszerűbb dalaival, a Furom nótáival és a Szerelmi dallal. Nagytetszésre számíthatunk a színpad apróságok u. m. a Színészi vizsga, az Impresszió, Kíméletlen férj. Az adóbizottság stb. A fehér műsorból, melyet ur leányok is bátran meghaligathatnak kiemeljük még a következőket: Ballada Villiáris dragonyosai operából. Egy őszi napnak alkonyán. Jaj de jó volna egy nő. Tilos a csók Keringő. Ninon és Pierre. No de ugye de jó? Férjek vonata. Emlékszel-e? Pinczér pálya. A tolonc kocsi Nóta az asszonyok nagy kalapjáról. Mert az ember nincsen fább! Korhely nóták. (Kosztüm és maszkbán) Altató dal. A zongora és hegedű szerelme stb. Hogy mily magasfokú műélvezetben részesül a közönségünk élénk tanu jele az, hogy a színészek „Mohácsán”, Balassagyarmaton közkívánatra 3 előadást adott a társulat és minden egyes alkalommal zsúfolásig megtelt az aréna. Felhívjuk műpártoló közönségünk figyelmét ezen igazi műélvezetre, megjegyezzük, hogy a művészek egyéb kötelezettségük miatt csak egy előadást tarthatnak. Jegyek előre válthatók Polgár Ignác főtőzsdéjében és este a pénztárnál 3 2 és 1 koronáért. Ajánlatos a jegyeket előre megváltani.

— **A Martsán ház előtti kanális és egyéb kanálisok és bacilus tanyák.** A tifusz járvány rémre már nem csak Budapesten, de Ipolyságon is felütötte a fejét. A tifusz, a rossz víztől, a káros kigőzölésektől származik. Az ipolysági viszonyok mellett igazán csak az Isten jósága menti meg a lakosokat, hogy raká számra nem esnek a kórnak áldozatul. Csatornázás és víz vezeték nélkül az egészség ügyet kezelni, az örökös epidemiának elejét venni nem lehet. Addig míg ez meg nem lesz, kár terjeszkedése, újabb intézmények elnyeréséről gondoskodni. Nem kaphatunk, de nem is szabad kapnunk. A zert kapjunk közép iskolát, hogy a szülői életem egészségtelen primitív helyen tudva gyermekét örökös rettegésbe legyen. Itt van a Martsán ház előtti ugynevezett csatorna, amely egy maga elég arra, hogy az egész város levegőjét befertőzze. Ott vannak a magán házak például a piac kellő közepén lévő 205—344 számú ház amelynek dögleletes levegője már is megkérdvelte áldozatát. De ott van sorban minden egyes ház, ezekben a lakók drága házbérért rossz lakást és millió miázmát kapnak. Ott vannak mézár-szökeink jég nélkül, kellő ellenőrzés nélkül. Tej és egyéb élelmi szereinket hamisítják. De a kluja a mi egészségügyünknek a nyitott kutak, amelyekből naponta döglöt macskákat és egyéb ártatlan házi állatokat huznak ki és isszák tovább a vizet. Igazán legfőbb ideje lenne ha a hatóság közbe vágná ennek az állapotnak s sorba kilakoltatná a lakókat, vagy ha a lakók különösen a tisztviselők össze jönének és egy megfelelő memorandum feltárnák a helyzetet az illetékes miniszternek. Hogy ezt mikövetné, azt majd szomoruan tapasztalják a benszülöttek — nem hogy közép iskolát kapnánk, de el vinnék minden közintézményünket. Mert Ipolyság nem felel meg a legprimitívbb igényeknek egészségügyi követelményeknek és utóvégre mikor szakminiszterek kineveznek valakit ide nem azzal a szándékkal teszik, hogy deportálják.

— **Cikornyás felköszöntő** Egy olvasónk írja nekünk: A mult idők iratai között forgatva, egy kézirat került kezembe. A kézirat egy beszédet tartalmaz, melyet az 1872-iki képviselőválasztás alkalmával egy hontmegyei falusi plébános (neveket nem

akarok említeni), képviselőjelöltjünknek, midőn ez körutját téve programbeszédét elmondta, mondott felköszöntő-, vagyis inkább feleletképpen az elhangzott beszédre. A jelölt a legnagyobb figyelmével ellentétben sem tudta e különleges és kacskaringósan kikerekített tószót megérteni, mivel azonban eredeti szövegét mindenképp meg akarta szerezni, fölkerlte a plébánost, küldje beszédét írásba foglalva utána mit a plébános meg is tett. Így került az elmondott beszéd papírosra. A felköszöntő azonban érdekes és a régi világ cikornyás szónoklatait jellemző volta miatt azt hiszem megérdemli, hogy a nyilvánosság elé jusson. A beszéd így hangzik:

Tekintetes Képviselőjelölt Ur!

A szívem medréből kiömlött s bemutatásának ünnepélye alkalmából nyilvánosan elszavalt Thoasztom igéjének betűk általi megtestesülését ezennel bátorokodom diccszemélyéhez juttatni parancsa szerint

Noha a szószármamra feltett Erdem óriás fény-sulya alatt szónoklatom gyenge csónaka töredezni kezdte már: mindazáltal üdvérületünk hátultöltője minde- vasrácszatokon keresztül hatolni képes. Ha nagy Deák mondata szerint: „A jónak legnagyobb ellensége a jobb“ — akkor jósda nélkül is jövendő-hetjük, hogy a *legjobb* főfok aranycsucsán derengő már közszeretett Ünnepösünk a netalán föltokolodni merénykedő minden követ vetélytársait rabs ijakra fűzendi, s mindnyájáról letépendi a koszort. Ha a petróleum tüzen magokat megégetett „Párisi“-ak vak követője a magyar hazánkat légebe röpítendő villanyos sodronyt boldogulótunk löportárába dugták már: ennek gyászfonalát szónoklata műszerszámmal ami képviselőjelöltünk vágandja el, és ha Ez a katolikus hitsorsosok számára a vallás egyenjoguságát, függetlenségét diadalra juttatni s a királyi placetum hétféjú szörnnyetege fölött halotti tort megülni láng-buzgólkodik: ekkor ami nagyszellemű Követjelöltünk erényviaszkjából mécszet készítettünk, melynek szent obogása között hálahymnuszt soha meg nem szün-nünk zengeni tiszteletére. De száz szónak is egy a vége, üdvserleghez lát a gége. Mondjuk hát közohajunk harsónáján: A tetbe ragyogó honpolgárt hontmegye kiérdemült babérkoszorús I. Alispánját, koronás Királyunk támoslopát, e fogalomzavar tengerén szép delejtűjét, a közbizalom gyöngye bizó-kagylóját, nem annyira képviselőjelöltet, hanem a szívek színpadán már megválasztott, a joggyakorlat küzdohomokján pedig egyhangú döntvényenyl csaltatlatlanul megválasztandó Követünket, Tekintetes x . . . . y Urunk, a Mindenható egészsége tavaszában sokáig éltesse Éljen. Éljen. Éljen.

Mondá: Tölgysen Április hó 23-ikán 1872. évben.

X . . . Y

. . . . y plébános.

— **A szobi „Lujza-intézet“ jubileuma.** Néhai szobi Luczenbacher Pál főrendiházi tag által alapított szobi zárdaintézet július hó 26-án ünnepelte fönállásának negyedszázados jubileumát. A már régebben intézetben végzett bennlakó növendékek közül sokan gyűltek össze erre az ünnepségre, a mely reggel 9 órakor misével kezdődött; a misét Buzás István szobi plébános mondotta. A sors különös játéka folytán éppen e napon érte a Luczenbacher családot a mély gyász, amely megakadályozta az ünnepségen való részvételében. A hálás volt tanítványok megkoszorúzták néhai idősebb szobi Luczenbacher Pál sírját a szobi kalvárián, ugyszintén az egykori jó plébános Poliakovits Ignác sírját a temetőben s így rótták le a kegyelet adóját a nagyielkü alapító s az egykori jó szívű plébános igazgató iránt.

— **A gallérok és kézelők drágulása.** Az ausztriai fehérneműgyárak szövetezete, egy felhívásban tudattja az összes fehérnemű árusítókkal hogy a gallérok és kézelők július 31-étől megdrágultak. A gyapot árak és az előállítás költségek fokozódó emelkedése, melyek az idei tavaszon is egy hetekig tartó bérküzdelmet okoztak, vannak a körlevélben mint indokok felhozva. Megjegyzni azt is, hogy Magyarországon és Ausztriában a legolcsóbb a gallérok és kézelők ára dacára annak, hogy a legjobb minőségűek. És hogy a még mindig fokozódó ár-emelkedések a fehérneműgyárak részéről, az előállításitónál is határozottan a gallérok és kézelők áraitnak emelkedését fogja előidézni.

— **Ev. istentisztelet Ipolyságon.** Folyó hó 7-én délelőtt 10 órakor Dedinszky Aladár ev. istentiszteletet fog tartani.

— **Eljegyzés.** Kállai Ede dr. galgóczi ügyvéd eljegyezte Popper Mór ipolysági nagybérő leánytát Erzsikét.

— **Követeljük mindenütt budafoki F. M. K. E. gyujtót!**

— **Miként fogantatosítják Ipolyságon a főbíró rendeletét.** Miután Oroszország felől a kolera veszedelme fenyegeti az országot Batta László h. főbíró a kolera elleni védekezésre kitanította és utasította az előjáróságot. A rendelet a tisztaságot szögezi le mint fő kívánalmát. A rendelet kibocsátása után pár nappal az egész Kossuth utca lakossága napokig épületes látványban gyönyörködött. Két jó kihizlalt döglöt díszno a Kossuth utca—pereszlényi átjárónál megfeneklett és napokig veszélyeztetette az átjáró és fürdő embereket és az egész Kossuth utca levegőjét. Egyáltalában Ipolyágon divik a döglő, az ürülék, romlott és elkobzott gyümölcsöt az Ipolyba dobni. Ez téien még csak megjárja, de nyáron a mikor az Ipoly fürdőzőkkel van tele, mikor ez a fürdőző akarva, nem akarva bizony kortyant az Ipoly vizéből és így kész a veszedelem. A bacilusok ezreit nyelik le. Inét van az örökös epidemia Ipolyságon. Felkérjük a főbíró, hogy ezen alaposan megszerkesztett rendeletének érvényt szerezzen és a köztisztaságot a legföltéke-nyebb gondnal és vas szigorral ellenőrizze.

— **Vadakat** legmagasabb napi áron veszlvots Andorfűszeres esemege kereskedő Ipolyságon. A polgári leány iskolával szemben.

IRODALOM ÉS ZENE

— **A „Vasárnapi Ujság“** július 31-ik száma nagy számu érdekes képet közölt, főbek között a szegény gyermekek zabegényi nyaralásáról, a Trieste hajórol, melye Bombaynál elveszetteknek hittek, de megkerült, a müncheni mohamedán kiállításról (dr. Supka Géza cikkével), a tifusz melegágyairól Budapesten, az idei tátrai saisonról, a Hortobágyról, a krakkói jagelló-emlékről, az angol király koronázásáról stb. Olvasni valók: Juhász Gyula és Peterdi Andor versei, Jókay Lajos novellája, Zsoldos László és Anthony Hope regénye. Ezenkívül megvannak e számban, a tárcacikk a hétről, kis cikk a kapucinusokról s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. — „A Vasárnapi Ujság“ előfizetési ára nedegyévre négy kor a „Világkrónika“-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság“ kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes Néplap“ a legolcsóbb újság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

A dobsinai jégbarlang rég nem látott olyan nevezetes látogatókat, mint most. Dömögő Dömötör, a híres-neves mackó látogatja meg Hörpentő bátyával és Zebulon urfival s a gyermekek nagy mulatságára mondja el ezt az utazást gyermeklapja, a Jó pajtás legújabb számában Seb k Zsigmond. Ugyanennek a számnak közleményei közt található Benedek Elek verse Nászai Elza elbeszélése, Telekes Bóla verses meséje, Jankó bácsi meséje Tréfa urfőről és Móka kisasszonyról, Garay Ákos pompás képe, mulatságos történet a struccról és a körtőről, cikk a pesti fu falusi nyaralásáról, Daniélné Lengyel Laura regénye; bűvészetű mutatvány, szerkesztői üzenetek, rejtvények stb. A Jó Pajtás előfizetési arai: egész évre 10 k, félévre 5 k, negyedévre 2 k, 50 f. Előfizetési pénzek IV., Egyetem utca 4. szám alá küldendők.

A KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Tekintetes

Szerkesztő Ur!

Tisztelettel kérem, hogy e néhány soroknak becses lapjában helyt adni sziveskedjék, melyért előre is fogadja hálás köszönetemet.

E lapok legutóbbi számában az Orvos Szövetségnek július hó 27-én tartott közgyűléséről egy olyan referáda jelent meg, melyre, mivel egyrészt az iparosságot illetőleg sértő célzatu, másrészt annyi a

egyoldalú, hogy az igazság érdekében — a nagy közönség kellő tájékozása végett — kénytelen vagyok néhány helyreigazító sorral reflektálni.

Mindenek előtt sajnálattal kell kijelentem, hogy iparosságunk oly magas műveltségű testületéről, mint a milyen az Orvos Szövetség, sohasem tételezte volna fel azt, hogy az iparosságot „flick“-suszteroknak nevezze. Igaz, hogy az iparosság nem az egyetemen szerezte diplomáját, hanem a tőkénél, mindamellett műveltsége meg nem engedí, hogy egy nagy — úgy mondjam — a nemzet gerincét képező társadalmi osztályról, oly kicsinylőleg, oly lenézőleg nyilatkozzék, mint a hogyan a mélyen tisztelt Orvos Szövetség közgyűléséről irt cikk teszi.

A kitélt kereken vissza kellene utasítanom, de e szót nem teszem, nem teszem pedig azért, nehogy a tisztelt Cikkiró hibájába essem, csak annyit nyilatkoztatok ki, hogy a fliksuszterok a társadalomnak épen olyan hasznos és szükséges tagjai, mint amilyenek az orvosok, mert míg amazok a beteg cipőket gyógyítják, az orvosok pedig az ember megrendült egészségét állítják helyre; és ezzel mind a két társadalmi osztály csak az egymásra utalt emberiség javait szolgálja, de különben is nagy tévedésben van a Cikkiró ur, mikor azt gondolja hogy a flegyelmi szabály értelmében a flick suszter a pénztári orvos tudása felett mond ítéletet. Oh! nem! hanem igenis azt állapítja meg, hogy a pénztári orvos megteszi kötelességét, vagy hány rosszkor jött pacienst dobott ki? azt hiszem, ehhez érthet.

Ezek után legyen szabad magáról a dolog érdeméről is néhány szóval megemlékezni, nehogy a nagyközönség ez irányban tájékozatlan maradjon és az Orvosszövetség közgyűlésén elhangzott s a pénztári orvosokat illető Jeremiádot valóban fogadja el.

Eddig a betegsegélyző és munkásbiztosító pénztáraknál a szabad orvos választási rendszer divott, mely rendszer alatt az ugynevezett kisebb orvosok, a kik csak kevés beteget kezeltek 40—50—100 koronát kerestek, ma azonban a most megjelent illetmény szabályzat értelmében ez az állapot megszű-

nik — ha ugyan a mélyen tisztelt Orvos Szövetség szükkeblősége meg nem akadályozza — ma a pénztári orvosok egészen tisztességes fizetéshez jutnak.

Allításom megvilágítására álljanak itt a következők:

Az új illetmény szabályzat a szerint, hogy hány beteget kezel az orvos, 8 osztályt állapít meg.

I. oszt	1 fok.	10000, 9000, 8000 k. fiz.	2000 k. lakbér
	2	8800, 8000, 7200 „ „	1600 „ „
	3	8000, 7200, 6400 „ „	1300 „ „
II. „	1	6400, kor. fizetés	1800 kor lakbér
	2	6000, „ „	1440 „ „
	3	5400 „ „	1170 „ „
	4	4800 „ „	1170 „ „
III. „	1	480 „ „	1600 „ „
	2	440 „ „	1280 „ „
	3	4000 „ „	1040 „ „
	4	3600 „ „	1040 „ „
IV. osztályban 1. fokozat		3600 k. fizetés	1400 k. lakbér
	2	3200 „ „	1120 „ „
	3	290 „ „	910 „ „
	4	2600 „ „	910 „ „
V osztályban 1		2600 „ „	1200 „ „
	2	2400 „ „	960 „ „
	3	2200 „ „	780 „ „
	4	2000 „ „	780 „ „
Ebbe az osztályba tartozik Ipolyság.			
VI osztályban 1		2000 „ „	1000 „ „
	2	1800 „ „	800 „ „
	3	1600 „ „	650 „ „
	4	1400 „ „	650 „ „
VII. osztályban 1		1400 „ „	80 „ „
	2	1300 „ „	640 „ „
	3	1200 „ „	520 „ „
	4	1100 „ „	520 „ „
	5	1000 „ „	520 „ „
VIII. osztályban 1		1000 „ „	Lakbér nincs.
	2	900 „ „	„ „
	3	800 „ „	„ „
	4	700 „ „	„ „
	5	600 „ „	„ „

vagyis Ipolyságon és Selmebányán is, a mely pénztárak az V. fizetési osztályba tartoznak, a rendelő orvost 2600 kor. fizetés, 1200 kor. lakbér és körülbelül 600 kor. utazási átalány, tehát összesen 4400 kor. illeti meg azonnal és a fokozatos előléptetés.

A legkisebb fizetés, a mely a vármegye területén a legkevesebb beteget kezelő orvos évi fizetése 600 kor. és 90 kor. utazási átalány; pedig a múlt évben ezek az orvosok 45-100 koronáig terjedő összeget kerestek.

Ezekből látható mélyen tisztelt Orvos Szövetség, hogy méltányos-e az elkeseredés? Szerintem nem és alig akad néma szemlélő, aki azt jogosnak tartja. Azt azonban elismerem, hogy jó volna több is, sőt kívánatos is volna, de az most ki nem vihető.

Fogadja tek. Szerkesztő úr a közlésért őszinte köszönetemet, mély tisztelettel vagyok

Ipolyság, 1910. évi augusztus hó 4-én.

Podhragyay Mihály
pénztári elnök.

A cikkre csupán az a megjegyzésünk, hogy azt nem az orvos szövetség tagja, de a közgyűlésre kiküldött tudósítónk írta még pedig minden lekicsinylő vagy sértő szándék nélkül.

A flick suszterok nemzetgazdasági jelentőségét és azt, hogy ezek is hasznos becsületes polgártársaink előismerjük, de azt, hogy a magas kvalifikációjú orvosok ügyébe beleszólni aligha hivatottak — fenntartjuk.

Szerkesztőség.

NYILTTÉR.

(E rovat közleményeiért nem felel a szerkesztő.)

Szülők figyelmébe.
Intelligens fiatal emberek, kik legalább 4 középiskolát végeztek **szakszerű kiképzést** nyerhetnek a **műfogtechnika** összes ágaiban mérsékelt honorárium fejében.
Fenyvesi Menyhért
fogászati művek laboratóriumában,
BUDAPEST, V. Fürdő-utca 1.
Levélbeli kérdézősködékre válasz.
4-10

A felszámolt bakabányai kölesönös segélyző-egylet

felszámolási mérleg számlája 1907. március hó 18-án.

Tartozik.

Követel

	Korona	fill.		Korona	fill.
Kézpénz	24671	90	Rendes betétek (részjegyek)	105180	60
Kölesönök	289447	—	Rendkívüli betétek	181987	92
			Tartalék alap	13720	99
			Egyenleg	13229	39
	314118	90		314118	90

Fuchs János felszámoló.

Králik Pál felszámoló.

Keviczky Adolf felszámoló.

Hlóska János felszámoló.

Cziglan János f. biz. elnök.

Kuchta Samu f. b. tag.

Sztrecha Samu f. b. tag.

Felszámolási zármérleg 1910. június hó 12-én.

	Korona	fill.		Korona	fill.
Tartalék alap	13720	99	Iparfejlesztési alapítvány Bakabánya község kezelésében	4389	58
Kézpénz	18804	42	Behajthatatlan követelések leírására	5405	05
			Per és ügyvédi költségekre	2607	92
			Felszámoló díjazására	1318	44
			Különbféle kisebb költségek	457	14
			168 tagnak 1788 üzletrészre kifizetett kamat 17 25 százaléka	18138	88
			Egyenleg (cégtörlesztés és hirdetményi költségekre)	208	40
	32525	41		32525	41

Fuchs János felszámoló.

Králik Pál felszámoló.

Keviczky Adolf felszámoló.

Hlóska János felszámoló.

Cziglan János f. b. elnök.

Kuchta Samu f. b. tag.

Sztrecha Samu f. b. tag.

Gyermekjáték

a Schicht-szappannal való mosás,
mert egyszerre tisztít és fehérit is,
s megtakarít minden fáradságot
és megerőltetést!

1492. 910. szám.

Pályázati hirdetmény.

Hontvármegye vámosmikolai járáshoz tartozó Nagybörzsöny községben megüresedett községi szülésznői állásra pályázatot hirdetek.

A közs. szülésznő javadalma.

1, évi 240 korona fizetés,

2, a vagyonos szülőanyák körül végzett működésért, melyhez a szüléshez való ténykedés és a gyermekágy első 8 napján való gondozás is tartozik.

4 korona kezelési díj.

A megválasztott szülésznő tartozik a vagyontalanszülőanyákat díjtalanul kezelni.

Felhívom a pályázókat, hogy oklevéllel és egyéb okmányokkal felszerelt kérvényüket f. évi augusztus hó 24-éig hozzám mutassák be.

A választást f. évi augusztus hó 27-én Nagybörzsöny községében tartom meg. Vámosmikola, 1910. július hó 21-én

Mattaszkovszky
főszolgabíró.

3964. 910. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy a Csáb és vidéke hitelszövetkezet végrehajtónak Hegedüs József végrehajtást szenvedő ellen 85 kor. tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén lévő C s á b község 71 számú tjkönyvében A + 6 sor 702 hrszám alatt foglalt ingatlanból Hegedüs József egyharmad részbeni jutalékára 76 kor.,

az ugyanottani 498 számú tjkönyvében A. I. 1 sor, 904 hrsz. alatt foglalt szántóból ugyanannak egy kettő részbeni jutaléka 54 kor.,

az ugyanottani 425 sztjkvben A. I. 1-2 sor. szám alatti kert és szántóból Hegedüs József egy kettő részbeni jutaléka 329 korona,

az ugyanottani 445 sztjkvben A. + 1 sor 996 hrsz. a. foglalt rétből ugyanannak egyharmad részbeni jutaléka 61 korona,

az ugyanottani 445 sztjkvben A. +

2 sor. 1057. hrsz. a. foglalt szántóból ugyanannak egyharmad részbeni jutaléka 60 korona,

az ugyanottani 565 sztjkvben A. + 1 sor 1278. hrsz. a. foglalt szántóból ugyanannak háromhatod részbeni jutaléka 26 korona.,

az ugyanottani 565 sztjkvben A. + 1 sor 1274. hrsz. a. foglalt ingatlanból ugyanannak háromhatod részbeni jutaléka 82 kor.,

és az ugyanottani 575 sz. tjkvben A. + 1 sor. 764. hrsz. a. foglalt rétből Hegedüs József egykettő részbeni jutaléka 58 korona becsárban 1910 évi szeptember hó 9-én d. e. 10 órakor Csáb községében a megállapított kikiáltási ár 10 százaléknak bánatpénzül letétele mellett a becsáron alul is, de a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog elárvereztetni.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30, 60, 90, nap alatt 3, egyenlő részletben 5 százalékos kamattal együtt lefizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja,

Az árverési feltételek a bíróságnál mint a fent megjelölt községi előljárásnál megtekinthetők.

Kelt Ipolyság 1910. június 13 a kir. törvényszék, mint t. k. bíróság. Oravecz Béla s. k. kir. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül:

Imrek Kálmán
kir. tkv. vezető.

Szurdokon

levő volt Szenesné-féle házunkat, továbbá az ahhoz tartozó földeket, együtt, vagy külön-külön eladjuk.

Érdeklődők forduljanak hozzánk.

ROHEIM KÁROLY és FIAI Budapest, V., Wahrmannutca 5.

3768 1910 tkv. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bíróság közhírré teszi, hogy Berczeller Márton végrehajtónak Pető József és Tőrei Mihály végrehajtást szenvedő ellen 15 korona 90 fillér tőke és jár. iránti végrehajtási ügyében a területén lévő Pereszlény község 286. sztjkvben A. I. sor 5716. hrsz. a. foglalt belsőségből Pető József egykettő részbeni jutaléka 34 korona; az ugyanottani 358 sztjkvben A. I. 1-2 sorsz. a foglalt rétből Tőrei Mihály egynegyed részbeni jutaléka 756 korona, és az ugyanottani 385 sztjkvben A. I. 1 sorsz. a foglalt házból Pető József egy kettő részbeni jutaléka 300 korona törvényes becsárban 1910. évi szeptember hó 7-én d. e. 10 órakor Pereszlény község házában megállapított kikiáltási ár 10 százaléknak bánatpénzül letétele mellett a becsáron alul is, de a kikiáltási ár kétharmadán alul nem fog elárvereztetni.

A vételár az árverés jogerőre emelkedése napjától számított 30, 60 és 90 nap alatt 3 egyenlő részben 5 százalékos kamattal együtt befizetendő.

A bánatpénzt az utolsó részletbe beszámítja. Az árverési feltételek a bíróságnál mint a fent megjelölt községi előljárásnál meg tekinthetők.

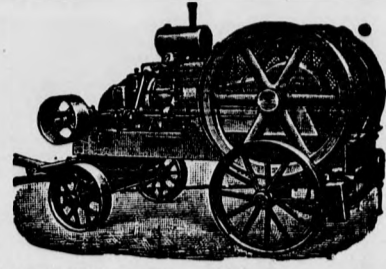
Kelt Ipolyságon 1910. évi június hó

8 napján a kir. törvényszék mint telek-könyvi hatóság. I. Oravecz Béla s. k. törvényszéki bíró.

A kiadmány hitelül.

Imrek Kálmán
kir. tkv. vezető.

Ügynökök keresetnek.

Ügynökök keresetnek.

EREDETI „CHRISTOPH“

benzin, szivógáz-motorok, lokomobilok és

NYERSOLAJ - MOTOROK

ma az első helyen állanak.

A „CHRISTOPH“ név garancia.

75 éves kísérletek és tapasztalatok eredménye.

Kérjen árjegyzéket

DÉNES B. motorspecialista
cégtől.

BUDAPEST, V., Lipót-körut 15.

BRAUN EDUARD

hirdetési irodáját

BUDAPEST

VI. Révay-utca 1. s.

(Váci-körut sarok)

Fonciére-palotába helyezte át

Telefon: 128-24.

Hirdetések felvétele

a világ összes hírlapjai részére

Díjmentes felvilágosítások.

Kitüntetve: az első díjjal, elismerő okirat, aranyéremkeresztel, újság reklámnak mintaszerű elkészítéseért.

Kereskedők figyelmébe!

Működésünk ki fog terjedni és megbízásokat elfogadunk a következő eljárásokra:

Bíróságon kívül! Minden szakmabeli kereskedők és iparosok csőd- vagy fizetéseképtelenségi ügyeiket leggyorsabb rendezését elvállalja az 1896. év óta jó hírnévvel fennálló és sikerrel működő egyeztetési közbenjárás iroda. Gyárosok és nagykereskedőknek Budapest, Bécs, Brünn, Cseh- és Morvaországban és Sziléziában minden szakmában legjobban szivelt és elismert közbenjárók. Állandóan képviselve Bécsben és nagyobb külföldi helyeken, továbbá

Fizetési halasztások kieszközlése.

Beperelt követelések esetén odahatni, hogy az adós ellen végrehajtási lépések mellőztessenek. Csőd esetén az egyezség sikerülése előtt az árverést megakadályozni.

Fizetéseképtelenség és csőd esetén kezesről vagy tőkepenzészről gondoskodni.

A megszünt fizetéseképtelenség és csőd után új hitelt szerezni.

Esedékes, de be nem váltott és a hitelezőnek visszaküldött váltók beperesítését a hitelezővel egyetértőleg mellőztetni.

Tűz- vagy vízkárosult kereskedők adósságait rendezni.

A hitelt igénylő kereskedőről adott, a valóságunk meg nem felelő és őt károsító információkat helyreigazítani.

Az eladónál, ha a visszaküldött árukat visszavenni vonakodik, rendezni.

A hitelezőnél, ha nyit teteleket lejárat előtt beperel vagy beperelni akar.

Az eladó cégnél, valahányszor az elfogadott személyesen vagy utazó útján történt árumegrendelést utólagosan bármilyen okból teljesíteni vonakodik.

Mérsékelt közbenjárás honorárium fizetendő utólag az ügy befejezése után. — Tisztelettel

Fenyvesi Dávid kereskedelmi és váltótörvényszéki bejegyzett kereskedelmi irodája

— Alapítva 1896 —

Budapest, V. ker., Fűrdő-utca 1. sz.

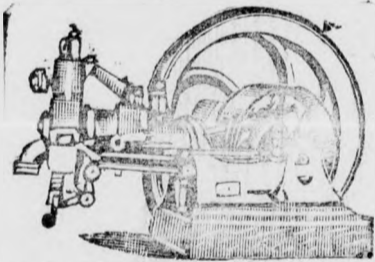
Telefon: 68-17. Sürgőnyelv: FENYVESI, Fűrdő-u. 1.

Wienben, Jacques Weisz által képviselve

7-10 II. Ciren gasse Nr. 21.

Drezdai motorgyár r. t.

Németország egyik legrégebbi és legnagyobb motorgyára.

Szállít szakkörökben elismert legjobb gyártmányú Benzin-, Nyersolaj-, Gáz-, Petroleum-motorokat és locomobilokat

valamint szivógázmotorokat

MEGLEPŐ UJDONSÁG!

EGYETEMES GENERATORUNKKAL

a tényleges löerő

óránként csak kb. 1 fillérbe kerül

Vezérképviselet:

Gellért Ignác és Társa

Budapest, Teréz-körút 41 :: Telefon 12-91

Legmesszebbmenő jótállás. Kedvező fizetési feltételek.

Superfoszfátot**Chilisalétromot**

jutányosan ajánl és állandóan raktáron tart

Berczeller Márton

Ipolyság.

5-20

Őszi trágyázás!

Valódi

védjegyű

Thomassalak

a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya!

Csak akkor

ilyen

van és

ólomzár

valódi, ha

zsákban

eredeti

van rajta.

Minden zsák tartalomjelzéssel van ellátva!

Óvakodjunk a hamisításoktól!

Kalmár Vilmos

a Thomaspfoszphatfabriken, Berlin vezérképviseelője.

Budapest, VI. Andrassy-ut 49.

11-20

Van szerencsénk a m. t. közönség becses tudomására adni, hogy a **főtéren saját házukban**

vaskereskedést

nyitottunk, a hol a mai modern kornak megfelelő **gazdasági cikkek** és egyéb **vasárúk** a legjutányosabb áron és a legnagyobb választékban kaphatók.

Azon reményben, hogy áraink szoliditásával, gyors és a legpontosabb kiszolgálásunkkal a m. t. közönség becses pártfogását sikerülend megnyernünk, várjuk megtisztelő rendeléseiket

Wertheimer Jakab fiai.

7-52

Kitűnő minőség olcsó ár!

FRISCHER ADOLF férfi-szabó és divatáruháza IPOLYSÁGON.

Ismert elsőrangú szabászat! **ANGOL** és **HAZAI** szövetek!

Tavaszi és nyári divat különlegességek.

Pelikán és Gyukits, Borsalino és Pichler kalapok egyedüli raktára.

Elegans dzsentri kalapok. Angol nyakkendők (Castle Make.)

Férfi, női és gyermekcipők a legjobb kivitelben. Izléses fiú és gyermek ruhák és felöltők. Ingek, gallérok, kézelők, lábravalók zsebkezdők.

Kész férfi ruhák felöltők és körgallérok.

Sétabotok, esernyők, „Storm Slipper“ sárcipők.

Sport cikkek legfinomabb amerikai és Triumph cipők

Vizhatlan vadász gallérok és bagaria cipők, halina csizmák, sapkák, kalapok, kamaslik, vadász harisnyák. Férfi, női és gyermek harisnyák, trikók.

—————

—————

Kobrak cipők egyedüli lerakata.

Valódi pécsi „Hamerli“-féle férfi és női keztyük.

Bőröndök, utazokosarak, gyermek-

kocsik, táskák, uti takarók.

FRISCHER ADOLF férfi-szabó divatáru házában

IPOLYSÁGON.

—————

Pontos és gyors kiszolgálás: